

7/2343
6K-102

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-29/696/1422
Konu : Yazılı soru önergesi

11. / 04 / 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 05/01/2012 tarihli ve A.01.0.GNS.
0.10.00.00-39886 sayılı yazı,
b) 18/01/2012 tarihli ve 116/253 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk tarafından Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/2343 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

7/2343
GK-102

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-29/1460/2995
Konu : Yazılı soru önergesi

11 / Ocak / 2012

Sayın Ali Rıza ÖZTÜRK
Mersin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/2343 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Şüpheli veya sanığın salıverilme istemleri" kenar başlıklı 104. maddesinin birinci fıkrasında, soruşturma ve kovuşturma evrelerinin her aşamasında şüpheli veya sanığın salıverilmesini isteyebileceği; ikinci fıkrasında, şüpheli veya sanığın tutukluluk hâlinin devamına veya salıverilmesine hâkim veya mahkemece karar verileceği, ret kararına itiraz edilebileceği;

2- "Tutukluluğun incelenmesi" kenar başlıklı 108. maddesinin birinci fıkrasında, soruşturma evresinde şüphelinin tutukevinde bulunduğu süre içinde ve en geç otuzar günlük süreler itibarıyla tutukluluk hâlinin devamının gerekip gerekmeyeceği hususunda, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından 100. madde hükümleri göz önünde bulundurularak karar verileceği; ikinci fıkrasında, tutukluluk durumunun incelenmesinin, birinci fıkrada öngörülen süre içinde şüpheli tarafından da istenebileceği;

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

B- Öte yandan; Bakanlığımızca hazırlanan ve Başbakanlığın 30/01/2012 tarih ve 464/544 sayılı yazısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilen, "Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanun Tasarısı"nın, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 101. maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik öngören çerçeve 76. maddesinde; hâkim veya mahkemenin, tutuklamaya, tutuklamanın devamına veya bu husustaki bir tahliye isteminin reddine ilişkin verdiği kararlarda kuvvetli suç şüphesini, tutuklama nedenlerinin varlığını, tutuklama tedbirinin ölçülü olduğunu gösteren delilleri somut olgularla gerekçelendirerek açıkça göstereceği düzenlenmiştir.

II- Ceza infaz kurumları, gerek uluslararası gerekse ulusal kurum ve kuruluşlar tarafından denetime tabî tutulmaktadır. Buna göre, ceza infaz kurumlarının uluslararası denetimi, taraf olduğumuz sözleşmeler gereğince yetkisi tanınan Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyinin ilgili organlarına verilmiştir. Bunun dışında, ceza infaz kurumlarımız, diğer üye devletlerin ceza infaz kurumları gibi zaman zaman Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (AİÖK) ve Birleşmiş Milletler İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından da denetlenmektedir. Ceza infaz kurumlarımızla ilgili olarak birçok ülkeyle işbirliğimiz bulunmakta olup, bu işbirlikleri çerçevesinde, bu ülkelerden gelen birçok heyet zaman zaman

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

incelemelerde bulunmak amacıyla ceza infaz kurumlarımızı ziyaret etmektedir.

Öte yandan, ceza infaz kurumlarımızın ulusal olarak denetimi, Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü görevlileri, Cumhuriyet başsavcıları, ceza infaz kurumlarından sorumlu Cumhuriyet savcıları, Bakanlığımız müfettişleri ve ceza infaz kurumu kontrolörleri tarafından hem periyodik olarak hem de habersiz olarak yapılmakta olup, uygulamalar ve varsa şikâyetler yerinde araştırılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumları, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ve Başbakanlık İnsan Hakları Yüksek Kurulu yetkilileri tarafından da denetlenmektedir. İl ve ilçe insan hakları kurulları da, insan hakları ihlâli iddialarını incelemek ve araştırmak üzere, bulundukları yerlerdeki kurumları ziyaret edebilmektedir.

Diğer taraftan, 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu uyarınca düzenlenerek yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Yönetmeliği ile sivil toplum üyelerinden oluşan kurullarca ceza infaz kurumlarının sivil toplum denetimine açılması da sağlanmıştır.

III- 5275 sayılı Kanunun, "Hücreye koyma" kenar başlıklı 44. maddesinde, hücreye koyma disiplin cezası düzenlenmiş olup, hangi fiiller hakkında ne şekilde disiplin cezası verileceği maddede ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Belirtilen maddeye göre, azamî olarak 20 gün olarak verilebilen, hücreye koyma disiplin cezası aynı Kanunun 48. maddesinin üçüncü fıkrasına göre infaz hâkiminin onayından sonra infaz edilebilmektedir. Ülke genelinde bulunan ceza infaz kurumlarında, hücreye koyma cezası alanların sayısı ve niçin bu cezayı aldıklarına dair Bakanlığımızda istatistik veri bulunmamaktadır.

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin üye devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC(2006) II sayılı Tasviye Kararına ek 56 ilâ 62. maddeleri arasında disiplin cezaları düzenlenmiştir. Anılan Kararın, 60.5 maddesinde, hücre hapsinin sadece istisnai durumlarda belirli süre için ve mümkün olduğunca kısa olarak uygulanması gerektiği; 61. maddesinde ise, disiplin cezası alan mahpusun yetkili ve bir üst makama itiraz edebileceği belirtilmiş olup, disiplin cezası süresinin 14 günü geçmemesine dair bir hüküm bulunmamaktadır.

Öte yandan, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi (CPT) tarafından Ülkemize, 04/06/2009-17/06/2009 ve 26/01/2010-27/01/2010 tarihleri arasında ziyaret gerçekleştirilmiştir. 2010 yılında gerçekleştirilen ziyarete ilişkin Rapor 09/07/2010 tarihinde, 2009 yılında yapılan ziyarete ait Rapor ise 31/03/2011 tarihinde yayımlanmıştır. Söz konusu Raporda, hücre cezasının 14 günü geçmemesine ve mahkeme kararıyla verilmesine ilişkin bir açıklamaya rastlanmamıştır.

IV- Silivri Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

A- Soru önergesinde adı geçen tutuklulardan Doğu Perinçek'in, Silivri 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu İdare ve Gözlem Kurulunun 07/03/2011 tarihli kararı gereğince, aynı davadan yargılanan başka iki tutuklu ile birlikte aynı odada barındırıldığı;

B- Diğer iki tutuklunun, verdikleri dilekçelerinde, kendileri dışındaki hükümlü ve tutuklularla husumetli olduklarını, can güvenliği nedeniyle birbirleri dışındaki hiç bir hükümlü ve tutukluyla birlikte kalmak istemediklerini belirttikleri; bu dilekçelerine istinaden Kurum İdare ve Gözlem Kurulunun 03/03/2011 tarihli kararlarıyla 4 kişilik üniteye tek kişi olarak barındırıldıkları;

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Bu tutuklulardan birisinin vekillerince, İdare ve Gözlem Kurulu kararı ve uygulamalarının şikâyet yoluyla Silivri İnfaz Hâkimliğine götürüldüğü, Silivri İnfaz Hâkimliğinin 09/03/2011 tarihli kararıyla, şikâyetle konu işlemlerde mevzuata aykırılık bulunmaması nedeniyle ret kararı verildiği, bu karara karşı yapılan itirazın ise Silivri Ağır Ceza Mahkemesinin kararıyla reddedildiği;

Adı geçen tutukluların barındırıldığı odaların hücre olmadığı ve uygulamanın tecrit olarak nitelendirilemeyeceği, aksine banyo ve tualeti bulunan bu odaların 11.04 metrekare olduğu, ayrıca, 12 metrekare mutfak ve ortak yaşama alanına, 23 metrekare koridora ve 64 metrekare havalandırma bahçesine sahip olduğu;

Adı geçenlerin, başta avukatla görüşme, telefon, ziyaret kabulü, havalandırma ve bilgisayar kullanımı olmak üzere tüm haklardan yararlandıkları, kendi istekleri doğrultusunda ve can güvenlikleri nedeniyle Kurumda barındırılan diğer hükümlü ve tutuklularla karşılaştırılmamaya özen gösterildiği, kapalı spor salonu ile halı sahadan program dahilinde yararlandıkları, talep etmeleri hâlinde sosyal etkinliklere de katılabildikleri;

Öte yandan, bu tutukluların yanlarına 02/03/2012 tarihinde birer tutuklunun verildiği, ancak bu tutukluların 12/03/2012 tarihinde tahliye olmaları nedeniyle adı geçen tutukluların tek kişi olarak barındırılmaya devam edildikleri;

Bildirilmiştir.

V- Öte yandan, Anayasanın 98. maddesinin ikinci fıkrasında, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yollarından biri olan “soru”nun, Bakanlar Kurulu adına, sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılmak üzere Başbakan veya bakanlardan bilgi istemekten ibaret olduğu; aynı maddenin son fıkrasında soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile cevaplandırılma, görüşme ve araştırma yöntemlerinin Meclis İçtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün; “Soru” kenar başlıklı 96. maddesinde “soru”nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin; kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile Hükümet adına sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılmak üzere, Başbakan veya bir bakandan açık ve belli konular hakkında “bilgi istemek”ten ibaret olduğunun belirtildiği; “Sorulamayacak konular” kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konuların ve konusu evvelce Başkanlığa verilmiş gensoru önergesiyle aynı olan soruların sorulamayacağına ilişkin hükümler nedeniyle, soru önergesindeki diğer hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülmemiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan